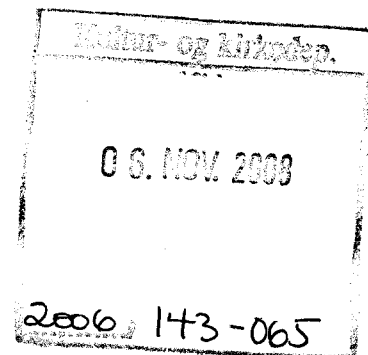




Norsk Oversetterforening
The Norwegian Association of Literary Translators

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo



Dato: 31.10.2008

Høring – undersøkelse av kunstneres inntekts- og arbeidsforhold

Vi viser til departementets brev av 1. juli i år, ref 2006/00143 KU/KU1 1LK:sko, samt vedlagte rapport nr 241 fra Telemarksforskning-Bø. I henhold til departementets brev sendes denne uttalelsen både pr. brev og med e-post. Vi viser også til høringsuttalelser fra Norske Dramatikeres Forbund, Den norske Forfatterforening og Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, som vi stiller oss bak.

Undersøkelsen bekrefter Norsk Oversetterforenings oppfatning av den generelle tilstanden innenfor kunstfeltet: Noen få tjener godt, litt flere tjener i underkant av nivået som ellers gjelder for lavtlønnede, og den store hop tjener altfor lite til å kunne leve av kunsten. Denne fordelingen har vært stabil i mange år.

Undersøkelsen betrakter overrekruttering som et problem. For Norsk Oversetterforening er realiteten omvendt: Faget sliter med å rekruttere nye, unge oversettere, ikke minst fra andre språk enn engelsk. De yngre vil ikke jobbe så mye for så lav lønn, og søker derfor sin hovedinntekt andre steder. Dette illustreres i Tabell 5-5, side 112, som viser at skribentorganisasjonenes medlemmer har et lite omfang av kunstnerisk tilknyttet arbeid. Mange av våre medlemmer begynner å oversette for alvor først etter at de har gått av med pensjon fra sitt opprinnelige yrke.

Både Norske Dramatikeres Forbund og Den norske Forfatterforening har påpekt at utvidede trygderettigheter og bedre skattevilkår vil innebære en vesentlig forbedring av skribentenes kår, dermed også oversetternes. Vi slutter oss helt til deres redegjørelser om dette. Mange av Norsk Oversetterforenings medlemmer har inntekt fra mange oppdragsgivere, i egenskap av enkeltpersonforetak, frilans lønnsinntakere og i noen tilfeller fast ansatte lønnsinntakere, og rammes derfor av de samme problemene som de øvrige skribentorganisasjonenes medlemmer.

Intensjonen med denne undersøkelsen er god, og vi støtter initiativet. Vi aksepterer også at hovedtallene gjenspeiler en tendens som er riktig. Vi frykter derimot at undersøkelsen vil for mye på en gang, blir for komplisert og derved for upresis. Tilbakemeldinger fra våre medlemmer tyder på at også de som er vant til skjemaer, utredninger og kompliserte prosjekter, fant detaljnivået i spørreundersøkelsen så høyt at flere ga opp å fylle ut skjemaet, eller eventuelt fylte det ut på måfå. Dette gjør at vi er bekymret for kvaliteten på svarene. Det er en lang rekke usikkerhetsmomenter knyttet til undersøkelsen:

- Det sies innledningsvis i undersøkelsen at dobbeltmedlemmer gjennomgående er tilskrevet den minste av organisasjonene de er medlem i. (Dette kan ha store



Norsk Oversetterforening

The Norwegian Association of Literary Translators

konsekvenser, for eksempel for hvordan stipender og garantiinntekter er fordelt på kunstnergruppene.) Det er imidlertid vanskelig, ut fra tabellen på side 42, å finne ut akkurat hvordan dette er gjort eller hvilke konsekvenser det har fått. Når det gjelder hvordan utvalget for de forskjellige kunstnergruppene er foretatt, viser vi til brevet fra oss (DnF, NBU, NDF og NO) av 16. oktober 2007 stilet til Øivind Danielsen (vedlagt). Vi kan ikke se annet enn at våre kommentarer den gang fortsatt har gyldighet.

- Et annet metodeproblem er at oversetterne noen ganger er skilt ut som egen kategori, mens de andre ganger er gruppert sammen med forfattere, kritikere og faglitterære forfattere som "skribenter". Dette gjør at tallene ikke er sammenlignbare, og det er vanskelig å følge oversetterne gjennom undersøkelsen.
- På side 193 og 293 står det: "Det viser seg at de med høy pensjonsgivende inntekt er noe overrepresentert i utvalget...", et funn som burde ha fått konsekvenser for hvordan man leste også de øvrige resultatene i undersøkelsen. Det gjør det imidlertid ikke. Som flere andre påpekninger, synes også denne glemt i det øyeblikket den er gjort, og funnet problematiseres ikke videre.
- Undersøkelsen inneholder videre mange påstander, polemiserende antagelser og mye synsing. Dette gjør det vanskelig å skille ut hva er basert på fakta og hva som er basert på antagelser, og svekker kvaliteten på undersøkelsen. Vi viser for eksempel til side 113, hvor man stedvis kan få inntrykk av at forfatterne av undersøkelsen ikke vet hvordan de skal lese egne tall.

Norsk Oversetterforening aksepterer at hovedtallene i *Kunstnernes aktivitet, arbeids- og inntektsforhold, 2006* gir et relativt riktig bilde av hovedtendenser, men med bakgrunn i ovenstående har vi problemer med å ha tillit til undersøkelsen og vil mane til forsiktighet i omgangen med tallene fra den.

Med vennlig hilsen

Ellen Larsen

Generalsekretær